

PARAULES DEL CONSELLER D'UNIVERSITATS, RECERCA I SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ, L'HBLE. SR. CARLES SOLÀ, AMB MOTIU DEL SEMINARI: ACTORS I POLÍTIQUES DE DIGITALITZACIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL CATALÀ

Les tecnologies de la informació i la comunicació donen un nou horitzó a la preservació i difusió del patrimoni cultural i científic. Nous formats i noves possibilitats molt més enllà dels sistemes analògics tradicionals. Internet ens dóna, per primera vegada, l'oportunitat de construir una representació global i interactiva del coneixement humà amb garantia d'accés mundial, sense oblidar tot aquell patrimoni afegit que genera la Xarxa.

Aquesta realitat, sumada a la voluntat de les persones, les institucions i els governs de vetllar per la preservació de qualsevol forma de patrimoni, ha fet possible que les administracions de diversos països promoguin polítiques destinades a garantir l'accés permanent a la producció digital, tan pel que fa als agents públics com als privats.

A la Declaració de Berlín, a la qual s'ha adherit aquest Govern, s'insta a les institucions culturals i d'investigació -tals com biblioteques, museus o arxius- a fer servir la Xarxa com a mitjà de difusió i a fomentar l'accés obert dels seus continguts.

Des del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació s'ha fet un especial esforç en aquest sentit, impulsant i donant suport a projectes que afavoreixen l'accés lliure a recursos i fons documentals, en especial aquells que ja havien estat finançats amb diners públics. Els dipòsits documentals, des de les pioneres Tesis Doctorals en Xarxa al Recercat o les

Revistes Catalanes d'Accés Obert -el RACO, que es presentarà el dijous proper- en són exemples concrets.

El Pla de Serveis i Continguts que impulsa el DURSI va posar en marxa, a principis del mes passat, el grup Aliança Digital, que té la funció de cohesionar i dinamitzar les iniciatives i accions que tenen com a objectiu promoure la digitalització i l'accés als continguts.

Si la societat del coneixement té la capacitat de convertir tot allò que és local en global i a la inversa, Catalunya ha d'aprofitar al màxim aquesta possibilitat. I ho ha de fer no només per projectar-se cap al mercat global sinó per mirar també cap al seu propi territori i la seva cultura, descobrint les oportunitats que crea l'economia del coneixement per generar nous serveis i continguts digitals.

D'acord amb aquest plantejament, la concessió recent del domini.cat és un recurs excel·lent per articular accions de promoció de la llengua i la cultura catalanes i, per tant, per als serveis i continguts de la societat del coneixement.

Per aconseguir aquest objectiu ens cal la col·laboració de tots els agents. Totes les administracions públiques, la societat civil, les empreses, els centres d'investigació i les institucions de cultura hem de treballar junts per a que Catalunya sigui visible a la Xarxa. Però no volem que la nostra presència sigui un mer catàleg de cartells multimèdia, sinó l'expressió d'una societat viva i dinàmica, amb un passat històric ric i amb capacitat de generar i gestionar informació de qualitat i coneixement col·lectiu.

És en aquest punt on realment cal una veritable aliança digital que, de

manera coordinada, potencii les iniciatives existents i n'impulsi de noves, planificant i establint els estàndards i mètodes d'indexació comuns que permetin la seva interconnexió.

D'altra banda, la constant evolució de la Xarxa i els seus sistemes d'informació i comunicació han de ser incorporats el més ràpidament possible a aquest esforç de digitalitzar Catalunya. L'exemple més pròxim és la imminent explosió de la TV per canals digitals (TDT, IP), que pot generar un considerable impacte en la comunicació audiovisual digital, i la seva difusió en noves aplicacions i dispositius receptors i emissors d'informació (mòbils, PDA, miniordinadors, etc.)

Però tot aquest esforç per difondre el coneixement no tindrà els resultats desitjats si no treballem, paral·lelament, en posar aquesta informació a disposició de tota la ciutadania. Cal garantir-ne l'accés lliure per mitjà d'Internet, a més de les formes clàssiques.

El canvi cultural que suposa la consolidació de la societat del coneixement necessita de fets concrets per esdevenir una realitat. Cal crear nous serveis i continguts útils i la digitalització dels ja existents. Estic parlant de fons documentals oberts, transparents, consultables, accessibles i exportables.

Ja per acabar, remarcar que si la societat en xarxa és per definició global, multicultural i multilingüe, l'increment de la presència de serveis i continguts en català i l'accés obert a tots aquells fons digitals dels quals disposen asseguraran la rellevància cultural del nostre país. L'ús i adopció de les llicències lliures, com Creative Commons, amb les que el DURSI està demostrant un compromís ferm, ha d'ajudar a dur a terme aquestes accions.

I és que estem convençuts que la nova societat del coneixement a Catalunya respondrà veritablement a la nostra pròpia història i garantirà la nostra

manera de ser si sabem estructurar-la com una veritable societat en xarxa.